Stefan Löfven: Nationaldagstal 2018

Talare	Datum	Plats
Stefan Löfven Statsminister	6 juni 2018	Mullsjö

Vänner!
Jag har min arbetsplats vid Drottninggatan i Stockholm. Det är svårt att gå på den gatan, utan att minnas hur det var att samlas där efter terrordådet, i sorg och vrede.
Men nu, möter jag människor som promenerar i solen, som pratar, skrattar, äter glass, fria människor, i en fri demokrati, som inte under en enda sekund, har låtit sina liv kuvas av terrorismen.
Och ska jag välja något som jag tycker är vackrast med Sverige, så är det inte skogarna, fast än vi har vackra, djupa skogar. Det är inte sjöarna, fast än vi har mörka, milslånga sjöar. Det är inte städerna, byarna eller landsbygdens gårdar, fast än jag älskar att leva och resa bland dem.

Det vackraste, det är det, som gör det möjligt för oss att vandra i skogarna, ro ut på sjöarna, leva i städerna, i byarna och på gårdarna, som fria, stolta, jämlika individer. Det vackraste vi har – det är vår demokrati!

Och i år firar vår demokrati ett hundraårsjubileum. För hundra år sedan, under slutet av 1918, var Sverige i upprorsstämning. Det rådde matbrist. Tiotusentals hade dött i spanska sjukan. I Ryssland hade det blivit revolution, och många befarade samma utveckling i Sverige.
Den liberala och socialdemokratiska regeringen drev på, för att äntligen kunna möta folkets krav på rösträtt. Men det fanns en oro, inför splittring och bråk.

Det finns nedtecknat hur statsministern Nils Edén, sa till Värner Rydén, en av sina ministrar: ”Om allt går sönder, så kastas landet bara ut i större äventyr”. Men Rydén svarade: ”Det går inte sönder, om vi hålla ihop”.
Och den 17 december 1918 fattade riksdagen det beslut, som ligger till grund för den allmänna och lika rösträtten i Sverige. Där lades grunden, till hundra år av frihet, och det stolta Sverige vi firar idag!

Men vi ska också komma ihåg, att demokratins tillkomst var inget resultat, av mäktiga, upplysta män, som fattade beslut i slutna rum.
Det var resultatet av en mångårig kamp, som bedrevs av hundratusentals arbetare och liberalt sinnade människor, och framför allt: så otroligt många organiserade kvinnorättskämpar, som begärde inget större, och inget mindre, än att kvinnor skulle behandlas lika.
Som författaren och rösträttskämpen Frida Stéenhoff sa: ”Kvinnorna äro icke en hop husdjur och lastdjur – eller villebråd – de äro människor”!

Och Frida Stéenhoff visste, något som vi måste bära med oss, varje dag.
Därför att för mig har demokratin alltid varit något mycket större, än att var fjärde år rösta i allmänna val. Demokratin är en människosyn. Ett sätt att förhålla sig till varandra. Att du och jag respekterar varandras lika värde och rätt, och ser varandra som jämlikar.
Att vi vet, djupt i våra hjärtan, att du har lika mycket rätt som jag, att göra din röst hörd, att delta i demokratiska beslut, att forma vårt lands framtid.
Därför att, vi ”äro människor”.

Den människosynen ska genomsyra hela vårt samhälle. Och vi ska aldrig låta någon ta sig rätten att försöka inskränka den.
När nazisterna marscherar, misshandlar, mördar, så är det ju för att folk ska tystna, inte våga säga emot, och kuva sig under deras fascistiska vilja. När islamistiska fundamentalister, begår våldsdåd och trakasserar kvinnor, så är det ju av samma vilja, att frånta andra deras demokratiska rättigheter, och utöva sin egen makt. Rasismen, antisemitismen, fascismen och fundamentalismen har samma mål:
att beröva människor deras människovärde. Och jag bryr mig inte om, på vilken lära eller teori de baserar sitt hat och sin våldsromantik. Vi ska vara garanten för medmänsklighet, kärlek, omtanke, demokrati!

Och jag uppmanar alla demokrater i Sverige, att ta tillbaka vårt offentliga samtal. Framväxten av digitala medier har öppnat upp fantastiska möjligheter för demokratin. Alla kan kommentera. Alla kan debattera. Alla kan publicera. Det är en otrolig möjlighet till spridning av makt. Men vad görs nu med den makten?

Jag ser hur debattörer, från både höger och vänster, möts av hån, hat och hot

mot dem själva och deras familjer. Jag ser hur människor och grupper förnedras och avhumaniseras, på grund av deras religiösa tro, politiska åsikt eller etniska härkomst. Häromdagen läste jag till och med att Gyllene Tider inte ens kunde släppa en låt inför fotbolls-VM utan att möta en massiv hatkampanj.

”En del är riktigt upprörda, som om vi mördat deras familj”, berättade bandet. Och tillade: ”Om folk inte gillar låten, lyssna på något annat. Varför lägga ner energi på att hata?”

Vänner, vi måste alla fråga oss:
Vad händer med ett samhälle, där människor lär sig att det inte går att arbeta politiskt, att det inte går att synas offentligt, att det inte går att skriva texter, böcker, ens sånger, utan att riskera att möta en massiv våg av hat?

Det blir ett skrämt samhälle. Ett tyst samhälle. Och en döende demokrati.

Vi har alla fått en stund på jorden. Den tiden är inte oändlig.
Vi måste använda den till att också hjälpa andra till ett bättre liv, därför att när vi gör det så hjälper vi också oss själva.
Samhället är vår egen skapelse, det är vi som bestämmer vår framtid!
Det går att slå vakt om det offentliga samtalet, och se till att den nya teknikutvecklingen inte förstör demokratin, utan fördjupar den.
Om vi hjälps åt att säga ifrån! Om vi försvarar den demokratiska människosynen! Om vi stoppar alla försöka tillavhumanisering, och kommer ihåg, att ingen av oss är djur eller villebråd, vi ”äro människor”!
Och jag vet att det finns så många goda krafter i Sverige, som vill vara med och göra det här arbetet!

Kom med du med! Gör din insats! Var med och skapa en ännu starkare demokrati, där mer fakta sprids, där fler idéer möts, där var och en av oss kan göra sin röst hörd, med värdighet och respekt.

Det är dags för en folkrörelse för vår demokrati.
Så vi kan fortsätta gå i de djupa skogarna, simma i de mörka sjöarna, leva i städerna, byarna och gårdarna, som ett utav de friaste folken i världen!

Det vill jag säga till er, och till alla i vårt land.

Vår demokrati är det vackraste vi har i Sverige.
Vi ska hylla den idag, och alla årets dagar.
Och den främsta hyllningen till demokratin – det är att försvara och utveckla den!
Vi har ett sekel av frihet bakom oss! Vi kan ha sekel, efter sekel, av frihet framför oss! Det kräver ansvar, från var och en av oss.
Men det är vad vi har framför oss – om vi håller ihop!

Källa
Manuskript hämtat från regeringen.se (2024-06-05)

Taggar
Nationaldagen, Politiska tal, Socialdemokraterna

URI
https://www.svenskatal.se/tale/stefan-lofven-nationaldagstal-2018